

WPROWADZENIE

Każdy jubileusz jest odpowiednią okazją do spojrzenia wstecz, a tym samym do podsumowań i bilansów. Chodzi bowiem o to, aby z przeszłości wyprowadzić wnioski na przyszłość; by mając doświadczenie przebytej drogi, pewniej kroczyć nią dalej.

Przeżywane w 2018 roku stulecie odzyskania niepodległości przez Polskę tym bardziej skłania do spojrzenia raz jeszcze na najnowszą historię i wyciągnięcia z niej lekcji. W pierwszym rządzie setna rocznica niepodległości Polski jest powodem do radości, triumfu i wzmacniania dumy narodowej. Dla nas, ludzi wierzących jest to przede wszystkim powód do głębokiej zadumy nad tym, jak przedziwnie Bóg w swej Opatrzności pokierował naszymi losami. To zaś skłania do obudzenia w sobie wdzięczności względem Niego oraz Maryi, Królowej Polski.

W ponad tysiącletniej historii Polski, a zwłaszcza w ostatnim stuleciu, wyraźnie dostrzegalny jest bowiem rys maryjny, który przenika różne obszary życia Polaków: społeczno-polityczny, kulturalny, eklezjalny, rodzinny, zawodowy i osobisty. Tak bardzo przyzwyczailiśmy się do obecności Maryi w naszym przeżywaniu wiary, że można powiedzieć, iż poniekąd maryjność stała się atrybutem polskości i elementem tożsamości narodowej. Szczególne znaczenie w tym względzie odgrywa Czarna Madonna i Jasna Góra jako narodowe sanktuarium. Stulecie odzyskania niepodległości jest więc wyjątkową okazją, aby dostrzec rolę Matki Bożej i naszej pobożności maryjnej na przestrzeni minionego stulecia.

W ramach obchodów setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę nie mogło zabraknąć również refleksji nad relacją Maryi jako Matki względem polskiego narodu. W tym celu Polskie Towarzystwo Mariologiczne i ojcowie paulini z Jasnej Góry przy ścisłej współpracy z Komisją Maryjną i Zespołem do spraw Sanktuariów, które działają przy Konferencji Episkopatu Polski, zorganizowali na Jasnej Górze w dniach 22-23 października 2018 roku ogólnopolską konferencję na temat: „Jasnogórska Matka i Naród. Z Bogurodnicą ku polskiej wolności myśli i czynu”. Temu ważnemu wydarzeniu swój patronat nadał Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda i przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski abp Stanisław Gądecki.

Jak wynika z tytułu konferencji, chodzi w niej przede wszystkim o przypomnienie i pochylenie się nad tym wszystkim, co wiąże się z osobą Królowej Polski, a co miało istotne znaczenie dla utrzymania i zabezpieczenia odzyskanej niepodległości.

Bogata treść wykładów, przygotowanych przez specjalistów reprezentujących pięć uczelni polskich i innych ośrodków naukowo-badawczych, układa się na linii przeszłość – teraźniejszość – przyszłość. Ich pełną wersję zawiera niniejszy tom

„Biblioteki Mariologicznej”. Zostały one zebrane w cztery grupy tematyczne, którym odpowiadają cztery sesje obrad:

- Jasnogórskie doświadczenie niepodległości,
- Maryjny kształt polskiego patriotyzmu,
- Polska droga maryjna
- Z Maryją ku przyszłości.

Poprzedziła je pierwszego dnia obrad osobna sesja dedykowana przede wszystkim przybyłym na tę konferencję kustoszom sanktuariów polskich. (Szczegółowy program całej konferencji został zamieszczony na końcu niniejszego tomu).

Skoro jubileusz stulecia odzyskania niepodległości przez Polskę jest okazją do wyśpiewania wraz Maryją hymnu *Magnificat*, wielbiącego Boga za „wielkie rzeczy, jakie uczynił Wszechmocny”, dlatego w ramach prezentowanej tu konferencji naukowej nie mogło zabraknąć wspólnej modlitwy, której centrum jest dziękczynna Eucharystia. Dopełnia ją pierwszego i drugiego dnia obrad modlitwa różańcowa przed cudownym wizerunkiem i nieodłączny Apel Jasnogórski, który jak klamra spina prezentowaną tu jubileuszową konferencję maryjną. W ten sposób w odpowiedzi na macierzyńską troskę jasnogórskiej Bogurodzicy o naród polski po raz kolejny deklarujemy i zapewniamy o naszej świadomości bycia obdarowanymi wolnością oraz czujności, aby tego daru nie zmarnować. Śpiewając więc, że „od Bałtyku po gór szczyty kraj nasz płaszczem Jej okryty”, natychmiast dodajemy: „Maryjo, Królowo Polski, jestem przy Tobie, pamiętam, czuwam”.

Oddając do rąk czytelników, a zwłaszcza członków Polskiego Towarzystwa Mariologicznego, kolejny tom „Biblioteki Mariologicznej”, w imieniu tegoż Towarzystwa pragnę podziękować Panu Prezydentowi i Przewodniczącemu Konferencji Episkopatu Polski za patronat nad tą konferencją. Księdzu Arcybiskupowi Wacławowi Depo, pasterzowi Kościoła częstochowskiego a zarazem przewodniczącemu Komisji Maryjnej, należy się wdzięczność za wszelkie wsparcie dla organizatorów, zaś ojcom paulinom za owocną współpracę. Słowa wdzięczności kieruję do redakcji Radia Jasna Góra, Radia FIAT, Tygodnika „Niedziela” i Miesięcznik „Jasna Góra”, które sprawują patronat medialny naszej konferencji.

Niech to wszystko służy większej chwale Bożej przez ręce Matki Bożej Częstochowskiej i duchowemu dobru Polaków w kolejnych stuleciach twórczej wolności.

Lublin, Matki Bożej Różańcowej 2018.

Ks. prof. dr hab. Marek Chmielewski
Przewodniczący
Polskiego Towarzystwa Mariologicznego